

गुमनाम 'गुरिल्ला ट्रेक'

नाम चलेका पदमार्ग छोटिँदै र मासिँदै गएका बेला गुरिल्ला ट्रेकबाट नेपालको पर्यटन क्षेत्रले लाभ लिन सक्छ

■ रामबहादुर थापा

गण्डकी- पर्यटक पथप्रदर्शक दिवस गुरुङको भनाइमा लुकेको हीरा' हो गुरिल्ला ट्रेक। गत रामबहादुर संघर्षमा उनले ३५ दिन उत्तर ट्रेकमा एकले पदयात्रा गरेका थिए। गत वर्षको सातात्रिको दोस्रो साता पोखराबाट निर्विकेका उनले पर्वत, बागलुड, पूर्वी रुक्मि हुँदै भद्रौ आविर्भातर रोलाको जेलवाड पुगेर पदयात्रा विट मारेका थिए।

'बागलुडको बुर्जिनाडासम्म मोटामा पूर्णे, त्यसपछि ढोरपाटन हुँदै पदयात्रा सुरु गरेको थिए,' २९ प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले रुक्मि पूर्वको चुनुवाडमा गुरिल्ला ट्रेकको ओपनियारक शुभारम्भ गरेका थिए। माओवादी आन्दोलनमा 'चुनुवाड वैठक' बहुचर्चित मानिन्छ।

सोही वैठकबाट माओवादीले जनयुद्धाई शान्तिपूर्ण राजनीतिमा अवतरण गराउने निर्णय लिएको थिए। उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'नाम चलेका पदमार्ग छोटिँदै र मासिँदै गएका बेला गुरिल्ला ट्रेकबाट नेपालको पर्यटन क्षेत्रले लाभ लिन सक्छ।'

रोलाको सुनछाहारी गाउँपालिकाका पर्यटन व्यवसायी तथा घरवास महासंघ लूम्पर्नीका उपाध्यक्ष बालकमार पुनले छोटो, मध्यम र लामो ढोरपाटन गुरिल्ला ट्रेकमा यात्रा गर्न सकिने बताए। उनको अनुसार सबैभन्दा छोटो १४ दिनको पदयात्रा स्पार्गदीको बेनी, दरबाड, गुर्जाधाट, बागलुडको ढोरपाटन, निशेल्दोर पूर्वी रुक्मिको तकसरा, लुकुम, रोलाको थावड, जलजला, जलजला, जेलवाड हुँदै सुनीचौर पुगेर ट्रेकमा यात्रा गर्न सकिने बताए। सबैभन्दा लामो २० दिनको पदयात्राले भने पश्चिम रुकुमलाई समेत समेट्ने उनको भनाइ छ।

मध्यम ढोरीको पदयात्रा गर्न १९ दिन लाग्ने पुनको भनाइ छ। जुन बेनी, दरबाड, गुर्जाधाट हुँदै ढोरपाटन पुगेपछि बुकी हुँदै रुकुम पूर्वको पेम्मा, मैकोटार जाँडिछ। उक्त ट्रेकको नवासाकन भइसकको र विभिन्न दुर्घटनाको कम्पनीमार्फत पनि प्रबढ्नको प्रयास भइरहेको पुनले उल्लेख गरे। 'गुर्जाधाटको बुकी' भएर पूर्वी रुकुम निस्केन्दा दई/तीन दिनसम्म मानव वस्ती नै भेटिदैन, लत्ताकपडा, खानेकरा, टेट्टसहित बन्दोबस्ती लिएर यो ट्रेकमा 'जानुपर्छ,' पुनले भने, 'अन्त भने खानाघर, होटल र घरवास ठाउँउमा छन्, खास ठूलो समस्या छन्।'

पर्यटक पथप्रदर्शक गुरुडले गुरिल्ला पदमार्गमा माओवादी जनयुद्धका चिनारी र अवधेषको पनि अनुभव बढुल्ल पाइने उल्लेख गरे। 'छापामार हिँडने बाटो, सेल्टर, तालिम केन्द्र, बकर, माओवादी नेताका बैठकस्थल आदिको अवलोकन गर्न सकिन्दै,' उनले भने, 'अन्तपूर्ण हिमधार्खालोदेखि पालिगारी, गुर्जार, पुथा, चुरेलगायत हिमालको दृश्यले पनि पदयात्रालाई रोमाञ्चकता प्रदान गर्दै।'

उनको अनुसार बागलुड, स्पार्गदी र पूर्वी रुक्मिमा फैलिएको ढोरपाटन सिकार आरक्ष यो ट्रेकको प्रमुख आकर्षण हो। गुरुडले पदयात्राका क्रममा ढोरपाटनको बुकी क्षेत्रका गोलालासंग साता दिन बिताएका थिए। 'गुरिल्ला ट्रेकबाटे पुस्तक रोमाञ्चक हो।' उनको अनुसार बागलुड, स्पार्गदी र पूर्वी रुक्मिमा उक्त ट्रेकको यात्रा गर्न सकिने उनले बताए। 'बागलुडको बुर्जिनाड, ढोरपाटन हुँदै गरिने पदयात्रा आठ/दस दिनमै दुर्गाउन सकिन्दै, समय र अरु व्यवस्थापकीय तयारीलाई हेरेर जुनसुकै मार्ग प्रयोग गरेर गुरिल्ला ट्रेकमा जान सकिन्दै, पुनल भने।'

अस्तित्वमा आएको दशक वित्तसंक्षय पनि सोचेजसरी गुरिल्ला ट्रेकको विकास भने हुन नसकेको उनको भनाइ छ। 'राज्यले पनि खासै हेरेन, पर्यटन सम्बद्ध संघर्षसंस्थाको पनि उपेक्षामा यो ट्रेक परिरहेको छ,' पुनले भने, 'पर्यटन विकासको प्रचुर सम्भावना भएर पनि गुरिल्ला ट्रेक यसै गुमनाम छ।'

नेपाल पर्यटन बोर्ड, राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोषलगायतको पहलमा विज. स. २०७२ मा यो पदमार्ग धोयाण गरिएको थिए। विज. स. २०७३ मा प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले रुक्मि पूर्वको चुनुवाडमा गुरिल्ला ट्रेकको ओपनियारक शुभारम्भ गरेका थिए। माओवादी आन्दोलनमा 'चुनुवाड वैठक' बहुचर्चित मानिन्छ।

सोही वैठकबाट माओवादीले जनयुद्धाई शान्तिपूर्ण राजनीतिमा अवतरण गराउने निर्णय लिएको थिए।

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक विविधता, सामाजिक संघर्ष, रहनस्थान, रीतथिति आदि गुरिल्ला ट्रेकका विशेषता हुन्। 'गुरिल्ला ट्रेक 'भर्जिन' गन्तव्य हो, यसको ब्रांडिङ गर्नु जरूरी छ,' उनले भने, 'माओवादी जनयुद्धाका छापामार हिँडको बाटो र युद्ध गतिविधि हुने स्थललाई समेटेर बनाइएको पदमार्ग भएकाले धूम्ने हुट्टहरी र जिजासा पहिलेदेखि नै थिए।'

उनको अनुसार प्रकृतिमय भूमाल, ऐतिहासिक महत्त्वका स्थल, जैविक व

हिमाल हेट्स पर्टी

स्पार्टीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-६ मा पर्ने घोडेपालीबाट धौलागिरि हिमाल अवलोकन गर्दै पर्यटक। घोडेपालीबाट धौलागिरि र अन्नपूर्ण रेस्क्वा हिमशृंखलाको मनमोहक दृश्य अवलोकन गर्न सकिन्छ।

तिविर: सत्त्वेश गौतम/रासस

अर्थतन्त्र सकारात्मक बाटोमा छ : अर्थमन्त्री महत

अर्थतन्त्रका सबै सूचक सकारात्मक

गभर्नर

नेपाल राष्ट्र बैंकका गभर्नर मराप्रसाद अधिकारीले अर्थतन्त्रका सबै सूचक सकारात्मक रहेको बताए। उनले विदेशी मुद्रा सञ्चयिता रास्तो रहेको तथा अर्थतन्त्रका अन्य क्षेत्रहरूमा सकारात्मक रहेकाले अहले आतिहाल्पर्ने अवस्था नहेको बताए।

गभर्नर अधिकारीले सरकार र नियी बैंकका सामेलितमा ठूला परियोजना अघि बढाउन जस्ती उत्खनन, ठूला सडक निर्माणलाई उद्योग परियोजना अघि बढाउन जस्ती छ, जसले रोजगारी सिर्जना हुने, पैसा परिचालन हुने र समग्र अर्थतन्त्रलाई नै चलायमान बनाउन मद्दत पुऱ्य। उनले राजस्व पनि सुधारको दिशामा रहेको, आत्मरक्षक ऋण उठाउनको, बैंक तथा वित्तीय संस्थामा नियंत्रण पर्याप्तमात्रामा रहेको तथा पर्यटक पनि उल्लेख संख्यामा वृद्धि भएकाले अर्थतन्त्रमा देखिएको चुनौतीको समाधान गर्न समय लाग्छ। नेपालका सदर्भार्मा वाह्य सुचाइ रास्तो छ, राजस्व पनि अधिकल्पो वर्षको तुलनामा बढेको, घरजग्गा कारोबार पनि बढेको र विपेषण पनि बढेहरेको तथा विदेशी पर्यटक आगमन पनि ऐतिहासिकरूपले बढेकाले यसबाट अर्थिक गतिविधि चलायमान गर्न मद्दत गर्न विश्वास छ।

अर्थमन्त्री डा. महतले प्राकृतिक विपर्तिका घटनाको दीर्घकालीन समाधार र तयारीका नियत आवश्यक कार्य गर्न जस्ती भएको उल्लेख गरे। कार्यक्रममा नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले भूकम्पीडितको राहतका लागि महासंघले सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाए। नेपाल चेत्रवर अफ कमर्सका अध्यक्ष राजेन्द्र मल्लले पनि भूकम्प प्रभावित क्षेत्रमा आर्थिक सहयोग गर्न बताए।

‘भूकम्पपीडितको उद्धारमा सबै संयन्त्र परिचालन’

काठमाडौं (प्रस)- अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले भूकम्प प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल उद्धार र राहतमा सरकारका सबै संयन्त्र प्रभावकारी रूपमा परिचालन गरिरहेको ताताका छन्।

नेपाल अर्थिक प्रबन्धका संघ (नाफिज) को १५ औं वार्षिकोत्सव समारोहमा उनले गएरातिदेखि नै भूकम्पपीडितको राहत र उद्धारमा तानै तहका सरकार अन्तर्गत सबै संयन्त्रहरू परिचालित भइरहेको जानकारी दिए।

भूकम्पबाट पौर्णिमा नेपालको खासगरी रुकुम र जाजरकोट जिल्लामा ठूलो जननको क्षीति भएको विवरणहरू प्राप्त भइरहेको जनाउदै अर्थमन्त्री

डा. महतले यस विपर्तिको घटीमा सबै पक्षबाट उन्होंगाका लागि अपिल गरे। उनले भूकम्पबाट ज्यान गुमाएकाप्रति श्रद्धाङ्गीले व्यक्त गर्दै परिवारजनमा हार्दिक सम्बोदन प्रकट गरे।

अर्थमन्त्री डा. महतले प्राकृतिक विपर्तिका घटनाको दीर्घकालीन समाधार र तयारीका नियत आवश्यक कार्य गर्न जस्ती भएको उल्लेख गरे। कार्यक्रममा नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले भूकम्पपीडितको राहतका लागि महासंघले सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाए। नेपाल चेत्रवर अफ कमर्सका अध्यक्ष राजेन्द्र मल्लले पनि भूकम्प प्रभावित क्षेत्रमा आर्थिक सहयोग गर्ने बताए।

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले मुलुकको अर्थतन्त्र सकारात्मक बाटोमा अधिक बढिरहेको बताएका छन्। नेपाल अर्थिक पत्रकार संघ (नाफिज) को १५ औं वार्षिकोत्सव समारोहमा उनले सकारात्मकतर्फ उन्मुख अर्थतन्त्रलाई थप चलायमान बनाउन सबै सरोकारवाला संयमित भएर लानुपर्ने खाँचो औल्याए।

देशको अर्थतन्त्र विस्तारै सकारात्मकतर्फ उन्मुख छ, अब आमजनमानसमा आत्मवि�श्वास र सकारात्मका सोचको खाँचो छ, अर्थमन्त्री डा. महतले भने, ‘सबैले नकारात्मक कुरा गरेर लगानीकर्ता निरुत्साहित र उपभोक्तामा द्विविधा सिर्जना हुन दिनु हुँदैन, त्यसैले अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाउन अहिलेको अवस्थामा आत्मविश्वास वढाउनुपर्ने अपरिहार्यता छ।’

अर्थमन्त्री डा. महतले विश्व बैंक, एसियारी बैंकलगायत दातृ निकायलाई नेपालको आर्थिक विकासमा सहभागी हुन पहलकदमी गरिएको र आगामी दिनमा थप लगानी भित्रनेमा विश्वास व्यक्त गरे। उनले सहज ढङ्गबाट

एसिया प्रशान्त क्षेत्रीय उद्योग वाणिज्य परिसंघको ३७औं सम्मेलन सोमवारदेखि

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - एसिया प्रशान्त क्षेत्रीय उद्योग वाणिज्य परिसंघको ३७औं सम्मेलन सोमवारदेखि काठमाडौंमा हुने भएको छ। परिसंघ एसिया प्रशान्त क्षेत्रिको २६ देशका २८ वटा राष्ट्रियस्तरका उद्योग वाणिज्य महासंघ संघको छाता संस्था हो। सम्मेलनको कार्यक्रम २० र २१ गते विवाहमा चल्ने नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघले जानकारी दिए।

महासंघको अधिकारी आयोजना दिएको विवरणहरू भएको थिए। उक्त कार्यक्रमलाई पूर्वान्वयनमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराईले मुख्य वक्ताका रूपमा सम्मेलन गर्नेछन् भने अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले, महासंघका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकाल, महासंघका प्रबन्धक एवं परिसंघका सरकारी

भूकम्प प्रभावितलाई सहयोग गर्न अपिल

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघले भूकम्प प्रभावितका लागि राहत सामग्री उपलब्ध गराउन सम्पूर्ण उद्योगी तथा व्यवसायीलाई आग्रह गरेको छ। महासंघले प्रभावित जनालाई आर्थिकलगायत लताकपडा, खालीलाई, और्ध्व, पानीलालायतका महत्वपूर्ण विषयमा दुई दिनसम्म एसिया प्रशान्त क्षेत्रिको नियोजित विकासमा वित्तीय संस्थामा नियंत्रित र समर्पित अर्थतन्त्रलाई उद्योग प्रतिक्रियाको रूपमा भएको छ। महासंघले सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाए। सम्मेलनको अधिकारी आयोजनाको विवरणहरू भएको छ।

उपाध्यक्ष प्रदीपकुमार शेर्पा, परिसंघका अध्यक्ष पिटर याकुमुलीलाई एवं महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष अन्जन शेर्पाले सम्मोहन गर्नेछन्। परिसंघले एसिया प्राथमिक क्षेत्रिको विवाहमा उद्योग वाणिज्य, लगानी प्रविधिको विवाहमार्फत यस संघसंसद्यका जारी जनानेको छ। महासंघले एसिया प्रशान्त क्षेत्रिको विवाहमार्फत यस क्षेत्रिको विवाहमार्फत यस संघसंसद्यका जारी जनानेको छ। यस सम्मेलनमा एसिया प्रशान्त क्षेत्रिको विवाहमार्फत यस संघसंसद्यका जारी जनानेको छ।

परिसंघले एसिया प्राथमिक क्षेत्रिको विवाहमार्फत यस संघसंसद्यका जारी जनानेको छ। सम्मेलनमा एसिया प्रशान्त क्षेत्रिको विवाहमार्फत यस संघसंसद्यका जारी जनानेको छ। यसको विवाहमार्फत उद्योग वाणिज्य, लगानी प्रविधिको विवाहमार्फत यस संघसंसद्यका जारी जनानेको छ।

सम्मेलनमा एसिया प्रशान्त क्षेत्रिको विवाहमार्फत यस संघसंसद्यका जारी जनानेको छ।

चाडपर्वको बेला

सुरक्षित यात्रा गरौ।

चाडपर्वमा यात्रुको चाप बढ्ने भएकोले,

- ◆ पर्याप्त संख्यामा र नियमितरूपमा सवारीसाधन सञ्चालन गरौ,
- ◆ सवारी साधनमा अनावश्यक भिडभाड नगरौ,
- ◆ सवारी साधनमा क्षमताभन्दा बढी यात्रु नबोकौ,
- ◆ सवारी साधनको छतमा बसेर यात्रा नगरौ,
- ◆ सवारी साधनको नियमित मर्मत तथा परिक्षण गरौ,
- ◆ मादकपदार्थ सेवन गरी सवारी साधन नचलाउँ,
- ◆ दुर्घटनाबाट आफूपूनि बचौ र अस्लाई पनि बचाउँ।

नेपाल सरकार
विश्वापन बोर्ड

आज मात्र एक विलक्षण...

www.prabhabonline.com

facebook

www.facebook.com/Prabhab Online

प्रभाव दैनिक